Breadcrumb

1. Αρχική
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 06/04/2020 Ενημερώθηκε: 06/04/2020

Προβληματισμοί σχετικά με τις επιπτώσεις από την εφαρμογή της DAC 6 σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Προβολή σε μορφή PDF

Σύμφωνα με την τελευταία Οδηγία ΕΕ/2018/822 (DAC 6 – βλ. BEPS Action 12), η οποία τροποποίησε την αρχική Οδηγία ΕΕ/2011/16, σχετικά με την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών, τα Κράτη – Μέλη είναι υποχρεωμένα να θέσουν σε ισχύ στην εσωτερική τους νομοθεσίας κανόνες σχετικά με την υποχρεωτική γνωστοποίηση πληροφοριών σε περιπτώσεις πιθανών επιθετικών φορολογικών σχεδιασμών.

Σχετικά με την DAC 6

Καταρχάς, ο βασικός υπόχρεος για την επίμαχη υποχρεωτική γνωστοποίηση δεν είναι ο ίδιος ο φορολογούμενος αλλά ο ο φορολογικός του σύμβουλος, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως «ο ενδιάμεσος», ο οποίος συνέβαλε στην δημιουργία και εφαρμογή των τεχνητών διευθετήσεων, όπως περιγράφονται στην DAC 6. Η οδηγία καλύπτει όλα τα φορολογικά αντικείμενα όπως ΦΠΑ, φόρο εισοδήματος, φόρο κεφαλαιακών κερδών, φόρο μερισμάτων, παρακρατούμενους φόρους, κληρονομιές, trusts κτλ. Συγκεκριμένα καθίστανται δηλωτέες οι διασυνοριακές διευθετήσεις που φέρουν συγκεκριμένα διακριτικά και εμπίπτουν σε μία από τις πέντε κατηγορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας. Γενικά, οι επίμαχες προϋποθέσεις περιλαμβάνουν συμβατές δομές μεν αλλά πολιτικά ανεπιθύμητες, ασχέτως εάν η γραμμή μεταξύ του νόμιμου φορολογικού σχεδιασμού και της φοροαποφυγής έχει

διαπεραστεί. Οι πληροφορίες που πρέπει να γνωστοποιηθούν πρέπει αυτομάτως να ανταλλάσσονται μεταξύ των Κρατών – Μελών της ΕΕ και των φορολογικών αρχών τους. Γίνεται λοιπόν, αντιληπτό ότι «στοχοποιούνται», λοιπόν, εμπορικές και διασυνοριακές συναλλαγές ακόμα και ενδοομιλικές συναλλαγές (transfer pricing) οι οποίες πριν καν την εφαρνογή τους αντιμετωπίζονται ως ύποπτες.

Οι συντάκτες της DAC 6 ως επιχειρηματολογία υπέρ της εφαρμογής της Οδηγίας αναφέρουν ρητά ότι προς όφελος της «*διαμόρφωσης ενός περιβάλλοντος δίκαιης φορολόγησης στην εσωτερική αγορά*», η υποχρεωτική γνωστοποίηση με σκοπό την αποφυγή των επιθετικών φορολογικών σχεδιασμών κρίνεται ότι είναι «*προς την σωστή κατεύθυνση*». Μάλιστα για την ισχυροποίηση της αναγκαιότητας της DAC 6, επικεντρώνεται σε δύο βασικές οπτικές που σχετίζονται με την λειτουργία της εσωτερικής αγοράς:

1. Τις ολέθριες επιπτώσεις για την λειτουργία της εσωτερικής αγοράς από την απώλεια εισοδήματος, και
2. Τον σκοπό αποφυγής των κανόνων υποχρεωτικής ενημέρωσης.

Μάλιστα, η DAC 6 έχει τους εξής σκοπούς:

1. Να αποτρέψει την μείωση του εισοδήματος στα Κράτη – Μέλη της ΕΕ ώστε να επιτρέψει σε αυτά να αναπτύξουν «φιλικά» φορολογικές πρακτικές.
2. Να περιορίσει το χάσμα πληροφόρησης μεταξύ των φορολογικών αρχών και των φορολογούμενων και έτσι να βοηθήσει στην ανακάλυψη ανεπιθύμητων κενών, και
3. Να αποτρέψει του φορολογούμενους και τους συμβούλους τους από την εφαρμογή δομών που θα μπορούσαν εξαρχής να προκαλέσουν την υποχρέωση δήλωσης.

Επομένως, διαφαίνεται ότι η DAC 6 είναι πολλά περισσότερα από την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών εντός της ΕΕ.

Κίνδυνοι και ρίσκα από την εφαρμογή της DAC 6

Ωστόσο, παρά τα ανωτέρω, έχουν τεθεί διάφορα ερωτήματα και προβληματισμοί σχετικά με την συμβατότητα των κανόνων που θεσπίζονται με την επίμαχη Οδηγία με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο και το κατά πόσο τα μέτρα που λαμβάνονται εξασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Επίσης ένας άλλος προβληματισμός που έχει τεθεί είναι το κατά πόσο οι κανόνες της υποχρεωτικής γνωστοποίησης πληροφοριών είναι σύμφωνοι με τις θεμελειώδεις ελευθερίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δηλαδή, κατά πόσο οι επίμαχοι κανόνες είναι σύμφωνοι με τους κανόνες προστασίας προσωπικών δεδομένων ή την επιχειρηματική ελευθερία.

Αναλυτικότερα, γεννάται το ερώτημα κατά πόσο παραβιάζεται το δικαίωμα περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Δεν πρέπει να παραβλέπουμε εξάλλου την νομοθεσία που εφαρμόζεται σε σχέση με την προστασία προσωπικών δεδομένων σε όλες τις χώρες της ΕΕ. Το GDPR παρέχει πλέον στον φορολογούμενο συγκεκριμένα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα για διαυγή πληροφόρηση και επικοινωνία, το δικαίωμα στη «λήθη», το δικαίωμα στην απαγόρευση της επεξεργασίας και άλλα τα οποία εξασφαλίζουν το δικαίωμα στο προσωπικό απόρρητο. Μάλιστα η ίδια η DAC 6 αναγνωρίζει στο σχόλιο 17 της Οδηγίας αναγνωρίζει ότι η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων θα πρέπει να εκτελείται εντός των πλαισίων του GDPR.

Από την άλλη, η DAC 6 εξασφαλίζει ότι όλες οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται μεταξύ των Κρατών – Μελών σε οποιαδήποτε μορφή πρέπει να είναι σύμφωνες με την υποχρέωση τήρησης του απορρήτου. Επίσης προσδιορίζει αυστηρά ο λόγος για τον οποίο η συγκεκριμένα πληροφορία που ανταλλάσσεται πρέπει να χρησιμοποιηθεί που σχετίζεται αποκλειστικά με την συλλογή φόρων. Επίσης, μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε νομικές και διοικητικές διαδικασίες που περιλαμβάνουν πρόστιμα για την παραβίαση των φορολογικών κανόνων. Ενώ η χρήση των επίμαχης πληροφορίας για άλλο σκοπό επιτρέπεται υπό δύο προϋποθέσεις:

1. Το κράτος – Μέλος που αποστέλλει την πληροφορία να δίνει άδεια για την χρησιμοποίηση της πληροφορίας, και
2. Και αποστέλλει την πληροφορία μόνο εφόσον η πληροφορία που λαμβάνεται είναι σύμφωνη με την νομοθεσία του άλλου Κράτους – Μέλους.

Συνοπτικά

Η DAC 6 εισάγει νομοθετικά μέτρα που μπορούν να γίνουν η αφορμή για την συζήτηση για το εάν η μάχη κατά της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής έχει όρια και εφόσον έχει, για το ποιά είναι αυτά.

Στη θεωρεία είναι δύσκολο να προσδιοριστεί τι καθιστά μία νομοθετική πρόβλεψη σε νομοθετικό κενό. Ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι η υποχρεωτική γνωστοποίηση

πληροφορίας παραβιάζει το δικαίωμα του φορολογουμένου στην νομική και φορολογική συμβουλή ενώ καθιερώνει μία «τιμωρητική» αντιμετώπιση της φορολογικής συμβουλής έναντι άλλων συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Από τα παραπάνω θέματα και προβληματισμούς που ανακύπτει καθίσταται βέβαιο ότι η θεωρητική συζήτηση θα είναι μεγάλη όπως επίσης και η άσκηση ενδίκων μέσων από τους φορολογουμένους ενώπιον των Δικαστηρίων. Εν τέλει αυτό μένει να το δούμε στην πράξη είναι την εφαρμογή της νομοθετικής αυτής ρύθμισης, η οποία πρέπει να εξασφαλιστεί από την απουσία κατάχρησης της επίμαχης ρύθμισης εκ μέρους τους.

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό